

Výkladové poznámky k biblickým veršom z úlohy č. 13

Nová zem

Nedeľa: Nové nebo a nová zem

(Iz 65,17-25 SEkP) *¹⁷lebo hľa, ja tvorím nové nebesia a novú zem, na predchádzajúce sa viac nebude spomínať a ani neprídu na myseľ. ¹⁸Tešte sa však a ustavične jasajte nad tým, čo tvorím, lebo pozrite, ja tvorím jasajúci Jeruzalem a radujúci sa ľud v ňom. ¹⁹Jasám v Jeruzaleme a radujem sa z jeho ľudu, nebude v ňom viac počuť hlas plaču a kvílenia. ²⁰Nebude tam viac dieťa, čo žije len pár dní, ani starac, ktorý by nezakúsil plnosť svojich dní. Mladík zomrie ako storočný, ale storočný hriešnik bude prekliaty. ²¹Budú stavať domy a bývať v nich, budú vysádzať vinice a jesť ich plody. ²²Nepostavia, aby iný býval, nevysedia, aby iný jedol, lebo vek stromu sa rovná veku môjho ľudu a prácu svojich rúk budú požívať moji vyvolení. ²³Nebudú sa nadarmo namáhať ani nebudú rodiť v stave nečakanej hrôzy, lebo oni a ich potomkovia s nimi sú pokolením požehnaných od Hospodina. ²⁴Prv ako budú volať, ja odpoviem, dokiaľ budú hovoriť, budem počúvať. ²⁵Vlk a baránok sa budú spolu pásť, lev ako vól bude žrať slamu, ale pokrmom hada bude naďalej prach. Nebudú robiť zle a nebudú ničiť na celom mojom svätom vrchu, hovorí Hospodin.*

Aby nám tento text dával zmysel, musíme si uvedomiť, že nehovorí o novom stvorení, ktoré nastane po tisícročnom kráľovstve (Zj 20). Popis nového stvorenia v Zj 21 a 22 síce čerpá od Izaiáša a v samotnom Izaiášovi môžeme vidieť záblesky tejto slávnej budúcnosti. No stvorenie neba a zeme tu musíme vnímať ako proces. Prípravy na toto nové stvorenie začínajú už Kýrovým výnosom o návrate Božieho ľudu do Jeruzalema a obnovou chrámu a mesta.¹ Samotné nové stvorenie začína narodením Ježiša Krista ako počiatkom nového stvorenia. „Nové stvorenie je vlastne iný názov pre Božie kráľovstvo.“² Konečný stav nového stvorenia je popísaný v posledných dvoch kapitolách Biblie. Tam už nebude smrť, ani hriech. „Verše 20-25 sa môžu vzťahovať na Kristovo pozemské kráľovstvo, pretože hriech a smrť nie sú definitívne zničené.“³ Ako sme však spomenuli, tento Izaiášov text o novom stvorení ovplyvnil novozákonné texty (ako napr. 2Pt 3,13; Zj 21,1.4), preto sa môžeme na časti tohto Izaiášovho textu pozeráť perspektívou týchto novozákonných textov:

Stvoriteľ tu hovorí o novom stvorení, nie o obnove toho starého. Novým stvorením zanikne stvorenie staré nadobro a nevratne. Ani spomienka naňho nezostane. [...] V tom je veľká útecha, že v Bohom tvorenej budúcnosti celkom iste nebude trápenie. A s tým máme počítať, k tomu upierať svoj zrak (upínať sa) a tým sa utešovať: raz to všetko skončí. Prisľúbenia nás orientujú k budúcnosti a učia nás žiť tým, čo bude, a nie tým, čo je.⁴

¹ Na toto poukazuje: WATTS, J. D. W. Word Biblical Commentary: *Isaiah 34-66*. Grand Rapids: Zondervan, 2018 (ePub edition). 720 s. ISBN 978-0-310-58852-8. str. 630-632.

² BENEŠ, Jiří. Ozvěny Izaiášova volání: *Slova Izaiášova proroctví pro každodenní zamyšlení*. Praha: Návrat domů, 2012. 431 s. ISBN 978-80-7255-280-1. str. 404.

³ Průvodce životem: *Izaiáš*. Praha: Luxpress, 1999. 127 s. ISBN 80-7130-080-2. str. 124.

⁴ BENEŠ, Jiří. Ozvěny Izaiášova volání: *Slova Izaiášova proroctví pro každodenní zamyšlení*. Str. 404-405.

Ďalším ťažiskovým textom v tejto stati je 24. verš, ktorý je výpoveďou o Bohu. Takže nereferuje len o budúcej situácii novej zeme a nového stvorenia, pretože Boh je stále rovnaký a aj dnes pozná naše potreby skôr, než si ich uvedomíme my.

Hospodin jedná inakšie ako my. Na rozdiel od neho nevnímame, neodpovedáme a nevieme, čo hovoríme. My sa oneskorujeme, máme dlhé vedenie a nechápeme. Hospodin je vo svojich reakciách popredu, ďaleko pred nami – má náskok, je v predstihu. Nie je nám však vzdialený, aby sme museli čakať na to, až k nemu naše slová dorazia. Naopak. Z Izaiášovho aj Ježišovho [Mt 6,8] výroku vyplýva, že je nám bližšie, než sme sami sebe, keď pozná odpoveď skôr, než my položíme otázku. To znamená, že rozumie našim myšlienkam a vidí do nás. [...] Hospodin vie aj to, čo my ešte nevieme, že od neho potrebujeme. [...] Oboma výrokmi nám totiž Boh pripomína, že v modlitbe nezáleží na množstve informácií, ale trebárs na tom byť s Bohom, jemu otvoriť svoje srdce, jeho vnímať a jeho sa učiť načúvať.⁵

Pondelok: Boží magnet

(Iz 66,5-19 SEkP) *⁵Počujte slovo Hospodina, vy, čo sa chvejete pred jeho slovom. Vaši bratia, ktorí vás nenávidia, čo vás odstrkujú pre moje meno, hovoria: Nech Hospodin ukáže svoju slávu, nech vidíme vašu radosť! Oni však budú zahanbení. ⁶Hlasný hrmot sa ozýva z mesta, hluk z chrámu. Je to hlas Hospodina; spláca odplatu svojim nepriateľom. ⁷Prv než prišli bolesti, porodila, prv než prišli na ňu krčce, priviedla na svet chlapca. ⁸Kto kedy niečo také počul? Kto kedy niečo také videl? Či sa zrodí zem za jeden deň? Či sa naraz narodí celý národ? Ved' rodila aj porodila dcéra Siona svojich synov. ⁹Či ja otvorím život a nedám zrodiť sa dieťaťu? – hovorí Hospodin. Či ja, čo umožňujem zrod dieťaťa, uzavriem lono? – hovorí tvoj Boh. ¹⁰Radujte sa s dcérou jeruzalemskou! Plesajte v nej všetci, čo ju milujete. Tešte sa s ňou preveľmi všetci, čo sa nad ňou rmútite, ¹¹aby ste mohli sat' a nasýtiť sa z prs jej útechy, aby ste mohli čo najviac vypiť a potešiť sa z ňadra jej slávy. ¹²Lebo takto hovorí Hospodin: Hľa, ja privádzam k nej pokoj ako rieku a slávu národov ako rozvodnený potok. Budete sat', v náručí vás budú nosiť a na kolenách vás budú láskat'. ¹³Ako keď niekoho potešuje matka, tak vás ja budem potešovať; v Jeruzaleme budete potešení. ¹⁴Uvidíte to a zaraduje sa vám srdce a vaše kosti ožijú ako zeleň a vyjde najavo, že ruka Hospodinova je s jeho služobníkmi, ale jeho nepriateľov odsudzuje. ¹⁵Lebo hľa, Hospodin príde v ohni a jeho vozy sú ako víchor, aby sa odplatil v horlivosti za svoj hnev a za svoju hrôzu v plameňoch ohňa. ¹⁶Lebo hľa, ohňom a svojim mečom sa bude Hospodin súdiť s každým tvorom a mnoho bude tých, čo Hospodin prebodne. ¹⁷Tí, čo sa posväcujú a očisťujú na ceste do záhrad, nasledujú vodcu v strede, a tí čo jedia mäso z prasiat, z ohavných zvierat a myší, spolu zahynú – znie výrok Hospodina. ¹⁸Ja však poznám ich skutky aj myšlienky. Prídem zhromaždiť všetky národy a jazyky; prídu a uvidia moju slávu. ¹⁹Položím medzi nich znamenie a z tých, čo unikli, vyšlem k národom Taršiša, Pútu a Lúdu, ktorí naťahujú luk, k národom Tubalu, Javánu a ďalekých ostrovov, ktorí nepočuli o mne správu a nevideli moju slávu, budú ohlasovať moju slávu medzi pohanmi.*

⁵ tamtiež, str. 407.

v. 5: Tento verš by mal byť priradený ako záver predchádzajúcej pasáže (Iz 66,1-5), kde Hospodin kritizuje tých, čo vykonávajú náboženské obrady v chráme, ale neberú vážne Božie slovo. Ctiteľia Hospodina sú charakterizovaní ako tí, ktorí „počúvajú slovo Hospodina“ a ktorí sa „chvejú pred Božím slovom“. Kontext môžeme nájsť v knihe Ezdráš. „Iba v Ezd 9,4 a 10,3 sa tieto slová používajú na opis veriacich v Jeruzaleme.“⁶ Chrám už fungoval aj so všetkými obeťami a ceremóniami, avšak to nebolo to, čo Boh chcel (vid' Iz 66,1-4). Kvôli zmiešaným manželstvám s pohanmi, sa Judejci začali odvracať od Hospodina, aj keď formálnym spôsobom chrámový kult vykonávali. Tento vstupujúci synkretizmus skrze zmiešané manželstvá dokrešľuje aj to, že tí, ktorí nenávidia Božích ctiteľov, nie sú pohania, ale sú nazvaní „vaši bratia“. Skutočne počúvať Božie slovo a chvieť sa pred ním môže len ten, „kto je pokorný a má skrúšeného ducha“ (v. 2).

Nasledujúca časť (Iz 66,6-24) uzatvára rôzne témy naprieč knihou Izaiáš. Preto to môžeme brať ako veľkolepé finále tejto mimoriadne bohatej knihy.

vv. 6-8: Šiesty verš otvára malou teofániou, ktorá sa týka Hospodinovho prehovorenia, ktoré je pripodobnené k hlasnému hrmotu a k hluku. Hospodinovo slovo však indikuje súd nepriateľom, ktorí sú vo verši 5 charakterizovaní, ako tí, ktorí nenávidia Božích verných. Táto „vizia zásadne súvisí s dianím v jeruzalemskom chráme a ľuďmi, ktorí tam uctievali. [vv. 1-5] Ale prinajmenšom v týchto scénach to má s bohoslužbami a postojmi veriacich [ako takými], ako s akýmikoľvek historickými problémami.“⁷

Siedmy verš pomocou metafory pôrodu opisuje vznik nového mesta (po babylonskom exile), ale treba brať v úvahu že mesto Jeruzalem je v Biblii často len kódovým názvom pre Boží ľud. Takže „Izaiáš hovorí o zrození Božieho ľudu.“⁸

v. 9: Napriek odpadnutiu časti Božieho ľudu ako to popisuje prvých päť veršov tejto kapitoly, Hospodin nezvráti to, čo sa už narodilo (nová komunita v Jeruzaleme).

vv. 10-11: Jeruzalem má teda dôvod na radosť. Božie plány už boli načrtnuté (Iz 65,17-25). Radosť je prejavom dôvery v Božie riadenie. Keď dôverujeme Bohu, nie je miesto na smútok alebo depresiu z udalostí, ktoré sa odohrávajú okolo nás (alebo aj vo svete).

vv. 12-16: Dvanásty verš hovorí o pokoji. Ktorý „znamená viac ako absenciu konfliktu. Jeho úplnosť zahŕňa zdravie a prosperitu.“⁹ Pokoj a sláva národov sú v tomto verši položené vedľa seba. Nielen že okolité národy už nebudú rizikom, ale samotné národy budú príčinou prosperity Jeruzalema.

Avšak všetko toto dianie má pod palcom Hospodin. On je zárukou nového života, novej prosperity, nového veku, alebo nového stvorenia, ktoré bolo popísané v predchádzajúcej kapitole. Hospodin sa tu prirovnáva k matke, ktorá sa mazne so svojím dieťaťom – jeho ľudom.

⁶ WATTS, J. D. W. Word Biblical Commentary: *Isaiah 34-66*. str. 641.

⁷ tamtiež, str. 651.

⁸ BENEŠ, Jiří. Ozvěny Izaiášova volání: *Slova Izaiášova proroctví pro každodenní zamyšlení*. Str. 416.

⁹ WATTS, J. D. W. Word Biblical Commentary: *Isaiah 34-66*. str. 652.

Verše 15 a 16 predstavujú Hospodina ako „božského bojovníka“, ktorý sa postaví pred svojich služobníkov, proti jeho nepriateľom. „Boží hnev, ktorý dopadne na tých, ktorí sa mu vzopreli, je popísaný rovnakými slovami ako súd na konci vekov.“¹⁰

v. 17: Tento verš popisuje modloslužobné praktiky a pohanské obrady. „Tí, ktorí prevádzkujú rituály posvätenia a očisťovania, ktorých účelom je prevádzkovanie modloslužby, bude jediný pravý Boh súdiť (porov. vv. 3, 4).“¹¹

vv. 18-19: „Zmyslom Božieho zjavenia je zhromaždiť všetky národy a jazykové skupiny (pozri 55,1-8; Zach 8,23). Chce, aby všetci videli jeho slávu (pozri 40,5; 59,19; 60,1) pri plnení jeho predchádzajúcich slov.“¹² Toto rozšírenie Božej slávy medzi národy sa začalo naplňovať až v novozákonnom období.

Hospodinove slová v Izaiášovi otvárajú výhľad do budúcnosti, na nové nebo a novú zem. Hospodin naprávi všetku nespravodlivosť, zhromaždí svoj ľud, ktorý uzrie Hospodinovu slávu. [...] Božia sláva s však objavuje aj v Ježišovej odpovedi nedôverčivej Marte pred vzkriesením Lazara. Ježiš Marte hovorí, že Božiu slávu môže človek vo viere zahliadnuť už tu. Tak Ježiš vykladá Izaiáša: približuje budúcnosť k prítomnosti. Vierou možno už dnes zahliadnuť, uzrieť to, čo patrí k budúcnosti, k novej zemi. Z toho však vyplýva, že v Ježišovej blízkosti (v ňom) nastáva budúcnosť. On sám túto budúcnosť predstavuje, stelesňuje. [...] Slová vzkrieseného Ježiša [Mt 28,19], ktoré máme v Novom zákone v dvojakej podobe (porov. Sk 1,8), akoby boli ozvenou, opakovaním slov Hospodinových z Izaiáša, aj keď sú stručnejšie a obecnnejšie. Ježiš hovorí len o národoch, kdežto Izaiáš ich konkrétne vymenúva. Izaiáš je zásadným textom pre novozákonné poňatie misie.¹³

Utorok: Misionári a Boží kňazi

Streda: Spoločenstvo viery

(Iz 66,19-21 SEkP) ¹⁹*Položím medzi nich znamenie a z tých, čo unikli, vyšlem k národom Taršiša, Pútu a Lúdu, ktorí naťahujú luk, k národom Tubalu, Javánu a d'alekých ostrovov, ktorí nepočuli o mne správu a nevideli moju slávu, budú ohlasovať moju slávu medzi pohanmi.* ²⁰*Všetkých vašich bratov zo všetkých národov prinesú na koňoch, na vozoch, nosidlách, muliciach a ťavách ako obeť pre Hospodina na môj svätý vrch do Jeruzalema, hovorí Hospodin; tak ako prinášajú Izraeliti pokrmovú obeť v čistej nádobe do Hospodinovho domu.* ²¹*Aj z nich si povyberám kňazov a levitov, hovorí Hospodin.*

v. 19: Zoznam národov má predstavovať celý svet. Napr. o mieste, kde sa nachádzal Taršiš sa vedú spory. Väčšina bádateľov ho lokalizuje v starovekej Hispánii (tj. dnešné Španielsko). HELLER k tomuto mestu poznamenáva:

¹⁰ MACARTHUR, John. Starý zákon: *Komentár verš po verši*. Kroměříž: Didasko, 2015. ISBN 978-80-87587-17-1. str. 898.

¹¹ MACARTHUR, John. Starý zákon: *Komentár verš po verši*. Str. 898.

¹² WATTS, J. D. W. *Word Biblical Commentary: Isaiah 34-66*. str. 654.

¹³ BENEŠ, Jiří. *Ozvěny Izaiášova volání: Slova Izaiášova proroctví pro každodenní zamyšlení*. Str. 417-418.

Je zrejmé, že staroveký pisateľ aj čitateľ menu rozumel ako jemnej odvodenine od slovesa רָשָׁא – *rašáš*, doloženého síce len dvakrát, ale pomerne zreteľného významu: rozbiť, zmariť, zničiť. Takže podľa hebrejského jazykového čítania je Taršiš miesto zmaru a cesta do neho je cestou do zhuby a zániku. To však neznamená, že to nie je konkrétne pozemské miesto. Je to len miesto kdesi ďaleko, na najkrajnejšom západe, kde zem končí a spadá do podsvetných hlbín, či kde je vstup do podsvetia.¹⁴

Inak povedané, Taršiš bol v predstavách starovekých Židov miestom, za ktorým je už len okraj sveta. Ísť k národom Taršiša atď., znamená ísť až na koniec sveta. Znamená to roznieť známosť o Hospodinovi do celého sveta a to je niečo čo si dnes ako kresťania uvedomujeme ako cieľ našej misie, aby sa v celom svete hlásalo evanjelium.

vv. 20-21: „Všetkých vašich bratov zo všetkých národov...“ Môže to znamenať návrat všetkých Izraelitov z diaspóry, ale môže to mať aj ďaleko univerzálnejší význam. Bratmi nemusia byť len etnickí Izraelci, ale aj pôvodní obyvatelia národov spomenutých vo v. 19, ktorí prijali Hospodina za svojho Boha.

Dokonca v. 21 ukazuje na to, že si z nich Hospodin vyberie tých, ktorí budú vykonávať oddelené funkcie v chráme. „Pútnici môžu mať vedenie na bohoslužbách (pozri 56,3-8). Leviti tu označujú osoby, ktoré vykonávajú funkciu; nejde o kmeňové označenie. Chrám, kde predtým privilegovaní kňazi vykonávali obete, sa skutočne stane domom modlitby pre všetky národy (56,7).“¹⁵

Štvrtok: Nádej

(Iz 66,22-24 SEkP) ***22*** *Lebo ako nové nebesia a nová zem, ktoré ja tvorím, stoja predom mnou – znie vrok Hospodina – tak bude trvať vaše potomstvo a vaše meno. 23* *Stane sa, že pri každom novmesiaci a dni sobotného odpočinku sa každý príde pokloniť predom mňa, hovorí Hospodin. 24* *Vyjdu a budú hľadiť na mŕtvolý mužov, ktorí sa postavili proti mne. Áno, ich červ neumrie a oheň nevyhasne. Každému budú odpudzujúci.*

v. 22: K pojmom „nové nebo a nová zem“ sme si už niečo povedali v časti na nedeľu. No predsa si všimnime určitý zhrňujúci BENEŠOV komentár:

Nové nebesia a novú zem činí Hospodin. Hebrejské znenie Izaiášovho textu tým, že neuvádza sloveso „tvorím“ ako v Gn 1 ani budúci čas slovesa „stát“, kladie väčší dôraz na Hospodinovo prítomné jednanie než na nové stvorenie v budúcnosti. Hospodinov výrok je teda dvojvrstvový. Ako predpoveď nového stvorenia ho chápe ako Peter (2Pt 3,13), tak aj Ján (Zj 21,1). Ján túto predpoveď nového stvorenia svojím videním potvrdzuje a vyhlasuje ako skutočnosť, ktorá nastáva. Zároveň však Hospodinova výpoveď u Izaiáša naznačuje, že Hospodin novú zem a nové nebesia činí v prítomnosti – práve teraz a stále (Iz 43,19). Nie až niekedy v budúcnosti. Podobnú skutočnosť poznáme aj zo správ o kráľovstve Božom. Aj to raz príde, ale súčasne je už medzi nami (L 17,21). To znamená, že sa nového neba a novej zeme môžeme určitým spôsobom dotýkať už teraz. Nie je dôležité, čo si máme pod novým nebom

¹⁴ HELLER, Jan. *Pozdní sklizeň*. Praha: Advent-Orion, 2000. 171 s. ISBN 80-7172-456-4. str. 22.

¹⁵ WATTS, J. D. W. *Word Biblical Commentary: Issaiah 34-66*. str. 655.

a novou zemou, ktoré Hospodin práve činí, predstaviť. ... Dôležité je vedieť, že Hospodin aj teraz jedná. To znamená, že sa len nepozera odniekiaľ zďaleka, ako to všetko dopadne. ... Výrok o tom, že to nové, čo Hospodin pripravuje, vzniká už dnes, je veľmi potešujúci.¹⁶

Už dnes teda môžeme mať istotu v tom, čo ešte len príde. A s touto istotou nového stvorenia Hospodin spája aj istotu trvania „vášho potomstva“ a „vášho mena“.

v. 23: Toto nové stvorenie je charakteristické tým, že všetci pravidelne každý mesiac, každý týždeň budú uctievať Hospodina. Už nebude nikto, kto by chcel žiť svoj život nezávisle na svojom stvoriteľovi. A v tomto porozumení je potrebné čítať aj posledný verš.

v. 24: Na prvý pohľad by sa mohlo zdať, že tento verš popisuje večné pekelné muky. Predchádzajúci verš však hovorí o tom, že „každý“ sa pravidelne príde pokloniť Hospodinovi. Zjavenie popisuje večnú budúcnosť slovami: „Zotrie im z očí každú slzu a smrť už viac nebude, ani smútok, ani nárek, ani bolesť už nebude, lebo čo bolo skôr, sa pominulo.“ (Zj 21,4)

Cieľom samozrejme nie je podávať čitateľovi informácie o záhrobí, ale o neodvratiteľnosti Božieho súdu, ktorému nie je možné uniknúť. Výraz peklo (dosl. Gehena = miesto bolesti a plaču, kde sa trvale pálili chrámové odpadky) je tu opakom termínu „život“. Červ je v Starom zákone nástrojom ničenia, pripravený Hospodinom (J 4,7; Ex 16,20; Dt 28,39). Podobne oheň. Červ aj oheň pôsobia trvale rozkladný proces, takže z mŕtvol nezostane nič, na čo by podľa starých židovských predstáv mohlo naviazať vzkriesenie. Nejde zrejme o popis trvalého utrpenia živých v pekle, pretože Izaiáš nado všetku pochybnosť zreteľne hovorí, že oheň aj červ sú v blízkosti mŕtvych tiel! Avšak, ide tiež o viac než len o obyčajnú smrť. Neuhasiteľný oheň a neumierajúci červ sú plastickou výpoveďou o absolútnej strate nádeje. Na to má človek pamätať už dnes tým, že k sebe bude patrične prísny a nekompromisný, teda že svoje hriechy, zvody a zlyhania si nebude ospravedlňovať ani zakrývať.¹⁷

Použité zdroje a literatúra

BENEŠ, Jiří. Ozvěny Izaiášova volání: *Slova Izaiášova proroctví pro každodenní zamyšlení*. Praha: Návrat domů, 2012. 431 s. ISBN 978-80-7255-280-1.

Biblia Hebraica Stuttgartensia. Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft, 1997. ISBN 978-3-438-05222-3.

Biblia: Slovenský ekumenický preklad. 5. Vyd. (3. opravené vyd.) Banská Bystrica: Slovenská biblická spoločnosť, 2015. ISBN 978-80-85486-97-1.

HELLER, Jan. *Pozdní sklizeň*. Praha: Advent-Orion, 2000. 171 s. ISBN 80-7172-456-4.

MACARTHUR, John. *Starý zákon: komentář verš po verši*. Kroměříž: Didasko, 2015. ISBN 978-80-87587-17-1.

¹⁶ BENEŠ, Jiří. Ozvěny Izaiášova volání: *Slova Izaiášova proroctví pro každodenní zamyšlení*. Str. 421.

¹⁷ tamtéž, str. 422.

PÍPAL, Blahoslav. *Hebrejsko-český slovník ke Starému zákonu*. 4. vyd. Praha: Kalich, 2006. 188 s. ISBN 80-7017-029-8.

Průvodce životem: *Izaiáš*. Praha: Luxpress, 1999. 127 s. ISBN 80-7130-080-2.

WATTS, J. D. W. *Word Biblical Commentary: Isaiah 34-66*. vol. 25. Grand Rapids: Zondervan, 2018 (ePub edition). 720 s. ISBN 978-0-310-58852-8.